

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

facientur, & ponas scandalum in equitate tua. Ac propterea periculis-
us est Confessiones audire potentium & magnatum: respetus enim &
reuerentia erga eos telet scandalum aliquod debilibus adferre: ita ut ve-
reantur facere in officio suo quod debent, ne illos contristentur, aut in-
clinare semper ad sentiendum & sequendum quod illis magis placet.
Attendat itaque Confessarius ut loricam iustitiae ita fortem & solidam
induar, ut nullus humanus respectus eam flectat. Sed simul indignatio
& zelus sit vestimentum laneum: debet enim misericordiae & clemen-
tiae coniungi: ita has virtutes accomodando, ut altera alterius effetum
non impedit: ut postea dicetur,

§. II.

ALIO CLYPEO MAGNI MOMENTI MUNIRE SE DEBENT Confessarij, vt o-
mnia quae officij sui sunt, recte præstent: de quo dixit sapiens, lo-
quens de summo Sacerdote Aaron: a proferens seruitutis sua scutum, oratio-
rem: significauit enim orationem quasi scutum esse, quo munieri sint
Sacerdotes, ut omnia sua ministeria ritè obeant, & maximè Confessarij:
qui semper pugnant contra peccata, & contra Dæmones: qui penitentes
quasi vincitos tenent. Et quamvis Apostolus fidem appelleret scutum: id
tamen non prohibet, quin & oratio sit scutum: cuius vis & efficacitas ad
obtinendum, quod petit, præcipue innititur fidei & fiduciae de omnipo-
tentia & misericordia Dei. Quemadmodum autem scutum ex parte su-
periiori latius est, ex interiori autem angustius: ita oratio & fiducia, qua
parte respicit Deum, summam habet latitudinem: quia de immensa eius
bonitate sperat, quæcumque ad ipsius gloriam & nostrum bonum petit:
qua parte verò respicit terram nostri & vilitatis, valde est angusta: quia o-
rans diffidit sibi ipso, proprijsque meritis. Vtrumque tamen est ad ipsam
orationem necessarium, nec minus inuuat humilis de se ipso diffidentia,
quam magna in Deum fiducia. Quæ tamen oratio in Confessarijs non
debet angustari, vt pro seipsis tantum pertant, & oreant; sed latius se exten-
dere ad suos penitentes. Quare suæ orationis scutum vtrumq; protegere
debet orando scilicet Dominum nostrum, vt vtrumque di-
gnetur protegere; & auxilio suo adesse, vt vterque faciat exactè officium
suum. Boni enim Confessarij oratio plurimum confert ad hoc, vt Domi-
nus noster penitentem adiuuet. Scimus enim (vt aduertit S. Ambrosius)
solere Christum Dominum nostrum propter orationes vnius remittere
peccata alterius, præbendo ei auxilium, vt faciat quod in se est, vt ab eis
liberetur, iuxta id, quod refert. S. Lucas in miraculo illius paralyticorum, cùm
enim Christus videret fidem eorum, qui paralyticum ipsi offerebant, e-
iusque sanitatem petebant: dixit paralytico: c homo remittuntur tibi pec-
cata tua. Et quando voluit sanare surdum & mutum, apprehendit eum de-

a Sap. 18.

21.

b Eph. 6.16.

Lib. 5. in c. 5
S. Luca.c Euc. 5. 20.
d Mar. 7.

33.

turba seorsum, & suspexit in cœlum: vt ex eo intelligerent Confessarij, quorum munus seorsim exercetur, quod oculos suos eleuare debeat in colum: vnde venturum est remedium; & orationibus petere lucem, & prudentiam, re etitudinem, & efficacitatem ad ea, qua dicturi & facturi sunt, ad vitam & salutem pœnitenti obtinendam. Præclara huius rei imago præcessit in eo modo, quo e Elias resuscitauit infantem quendam defunctum, & f Elisæus alterum: nam vterque seorsim receperunt se ad conclave, vterque instanter orauit Dominum pro vita infants; & vterque infantem commensurauit; & Elisæus proprium os coniunxit infaustuori, & oracula, & manus manibus: vt calorem toti corpori adferret: & cum oratione fuisse repeteret: tandem resuscitauit defunctum. Hunc in modum Confessarius, recipiens se ad confessionale, vt pœnitentis animam resusciteret, intelligat, debere se frequentare orationem ad minimum bis; initio sibi etiam Confessionis, & in fine. Et initio quidem petere a Deo auxilium, vterque exactè præstet officium suum, in qua oratione posset occupandum pœnitens generalem Confessionem præmitit; aut cum ei impetrare benedictionem, quam aliqui initio petere solent, dicentes: Iube Domine benedicere: Et Confessarius respondet: Dominus sit in corde tuo, & in laetitia tua: vt recte confitearis omnia peccata tua. Amen. Ad finem etiam monachis aliquas orationes ipsi absolutioni præmittete: qualis illa est: Misericordia tua omnipotens Deus, &c. vt bonum ipsius absolutionis effectum fuere. Sed præter haec quod Prophetæ illi coniunixerint oculos, os, & manus cum oculis, ore, & manibus infants suumque corpus multò maius, quam infants ei commensurauerint, significat quod Confessarius debet eis accommodare pœnitenti, vt spiritualis vitae calorem ei impertiat, ut aliquid Apostoli: g omnibus omnia factus sum, vt omnes salvos facerem. Cum pueris igitur faciat se puerum; cum sapientibus agat sapienter; & cum simplicibus etiam eorum simplicitati se accommodet. Elias ter hoc fecit, Elisæus bis: in omnibus enim oportet Confessarium accommodare sentibus pœnitentiae partibus, Contritioni, Confessioni, & Satisfactioni; & considerare sententias, verba, exhortationes, pœnitentias; & reliqua omnia, qua ad hoc Sacramentum pertinent iuxta pœnitentis capacitem, & ingenium: vt sic amore ille Dei accendatur; oculos aperiat ad culpas suas agnoscendas, ac desflendas; os vero ad ritè confitendas. Manus quoque applicet ad opera satisfactoria: rependo semel, iterum, aut saepius, quod necesse erit ad hunc finem obtinendum. Attendat etiam diligenter, quod Prophetæ corpus erat calidum, vt corpus defuncti calefaceret: nam frigidus Confessarius non calefaciet frigidum peccatum, vt dictum est.

Neque caret mysterio quod Scriptura dicat: Elisæum; cum se intus

sa

e 3. Reg.
17.20.

f 4. Reg.
4.32.

g 1. Cor. 9.
12.

set super puerum, ambulasse in domo semel huc atque illuc; insinuatenim expeditre aliquando, ut Confessarius, audita Confessione, antequam absolutionem impendat, recedat aliquantulum a Poenitente: & quisq; ab altero separatus maneat, vt consideret, & perpendat aliquid, quod ad se spectet; pœnitens quidem, vt maiorem faciat circa sua peccata reflexionem; & circa ea quæ Confessarius ipsi dixerit: & se se excite ad maiorem dolorem, & contritionem; & seipsum stimulet ad concipienda seria emendationis proposita; & cogitet, qua ratione exequi poterit Confessarij iufsa, & monita. Confessarius autem, in hac ipsa secessione instantius orare debet pro Pœnitente ipso; & attentius considerare reliqua remedia; & quæ facienda supersunt, ad integrum vitam & sanitatem infirmo restituendam. Et quamvis non semper possit nec debeat huiusmodi separatio fieri ab inuicem; in prolixis tamen Confessionibus, & cùm res sunt confusa, & intricata, plurimum refert id facere. Denique quod Propheta secundò se coniunxit puer, confirmat, quod diximus: Confessarius scilicet progredi debere cum spiritu amoris, & blandè, actenerè; quasi cupientem ipsum peccatorem in sua viscerá inducere; eumque resuscitare, etiā exposta propria vita: eo quod illum diligat, sicut seipsum: cupitatque ipsum Deum imitari, qui se se hunc illauit, vt formam hominis, & pueri susciperet; fieretque unum quid cum hominibus, vt eos ab errorum miserijs eriperet, & eos, qui ob sua peccata mortui essent, resuscitaret.

Ex omnibus dictis in hoc capite deducere licet, quid Confessarius ad Confessiones excipendas iturus facere debeat: induere scilicet arma virtutum, quas insinuauimus. Et primum quidem collocare se in Dei praesentia, & Christi Domini nostri obseruantis, quid ipse Confessarius agat, & quomodo iudicet: vt si Prætor aspiceret quid eius locum tenens faciat; aut ipse Rex, quid Prætor. Tunc enim iudex cum restringidine iudicat, cùm cogitat, & coram ipso Deo iudicare. Aspicit enim seipsum in terreno Tribunalii sedentem, atque si esset coram Tribunalii cœlesti: Deinde intentionem suam in hoc iudicio dirigere debet ad solius Dei gloriam, eiusq; honorem tuendum; & animam illam reducendam: & ob reliquos fines muneric sui proprios; excedere se intentionibus terrenis, & humanis respectibus, & omni genere acceptationis personarum: iuxta illud, quod S. Petrus Apostolus ad hoc propositum dixit, postquam viderat Iudeus positam visionem: *h in veritate inquit, corpori: quia non est personarum acceptor Deus;* & quod dixit Deus in lege antiqua: *i Ita paruum sicut magnum audiens aspicientes animas eorum,* quasi iam exutas corporibus, & extermis ornamentis: ita vt non propendeatis ad diuites aut nobiles, quæ tales sunt; nec repellatis pauperes aut viles, ob eorum vilitatem: cum Deus omnes magni faciat, & Christus sit pro omnibus mortuus, &

*lob. 15. 13.
iudicare coram illo.*

*h Ad. 10.
34.
i Deut. 17.*

Sepè quod in oculis hominum est vilius, in oculis Dei sit pretiosus; & quod in mundo excelsum habetur, coram Deo vili aestimetur. Re& facta intentione accedit oratio pro se & pro pœnitente. suppliciter orando Dominum nostrum, ut qui huic iudicio & curationi huius insimilis pœnitens: velit tanquam supremus iudex & medicus supplere minister suœfectus. Simul quoque orandus est uterque Angelus custos, qui et amantur, ut Dæmones ligent: ne huc accedant, & feruentibus suis inspirantibus furorem utrius necessarium adferant.

CAP V T V.

SCIENTIA ET PRUDENTIA CONFESSARI*necessarie.*

CIENTIA ET PRUDENTIA SVNT DVO offi-
Confessariorum ad videnda, & agnoscenda quecumque ad proprium ipsorum officium spectant. Scientia dat cognitionem eorum, quæ sunt necessaria ad recte
obeyenda officia Iudicis, Medici, ac magistri; & ipsum Sacramentum Pœnitentiae ritè administrandum: ita vi-
nihil desit eorum, quæ tres eius parres, Contritio, Confessio & Satis-
factio, quibus accedit sententia Absolutionis, exigunt. Prudentia ap-
plicat generales scientiæ Regulas ad cuiusque pœnitentis particularia;
iuxta rationis dictamen, perfectis omnibus Circumstantiis occuren-
tibus. Scientia varius habet gradus, quorum eti maximus, & præfa-
tissimus, qui pertinet ad Doctores, & Prælatos, (de quibus dicemus postea) sit etiam optimus, ad hoc ministerium tutius ac perfectius obeun-
dum: minimè vero sufficit ad satisfaciendum obligationi ipsius munericis
quæ valde arcta est. Quia nemo Iudicis, aut Medici munus in se suscep-
re potest, nisi necessariam habeat ad iudicandum, & curandum peritiam:
& qui sine ea officium tale admittit, grauiter peccabit, propter periculum,
cui se exponit, non satisfaciendi veritati & integritati Sacramenti; etiam
cum graui detimento proximi. Neq; excusarus censabitur, eod quod ha-
beat ab Episcopo facultatem aut Prælati mandatum; nec titulo Charitatis:
Nullus enim prætextus virtutis licitum facere potest, quod est ex se illi-
citum; neque licet Episcopo indignum approbare; neque Prælato id ali-
cui imponere: itz ipsem, cui imponitur, potest acceptare: ne audiar-

Vide SUC-
rez Tom.
4. Disput.
28. Sed. 2.

à Deo